

PM 2010: RI (Dnr 001-680/2010)

Slutbetänkande av E-offentlighetskommittén Allmänna handlingar i elektronisk form - offentlighet och integritet (SOU 2010:4)

Remiss från Justitiedepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Som svar på remissen "Allmänna handlingar i elektronisk form – offentlighet och integritet" (SOU 2010:4) hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Justitiedepartementet har remitterat E-offentlighetskommitténs slutbetänkande till Stockholms stad. I betänkandet redovisar kommittén sitt uppdrag när det gäller utlämnande av offentliga handlingar i elektronisk form m.m. Enligt kommittén bör det långsiktiga målet vara att myndigheter ska ha en i lag reglerad skyldighet att lämna ut allmänna handlingar i elektronisk form, men då detta inte bedöms möjligt att införa nu föreslår kommittén tills vidare att en myndighet ska lämna ut elektroniskt lagrade allmänna handlingar i elektronisk form om det inte är olämpligt. Kommittén bedömer vidare att det inte i nuläget är lämpligt att avskaffa sekretessbestämmelsen i 21 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen enligt vilken sekretess gäller för personuppgift om det kan antas att ett utlämnande skulle medföra att uppgiften behandlas i strid med personuppgiftslagen. Kommittén föreslår dock ett förtydligande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret har inget att erinra mot utredningens förslag.

Mina synpunkter

Rätten att begära ut offentliga handlingar är en grundpelare inom offentlighetsprincipen och därmed också i den svenska demokratiska rättsstaten. I ett samhälle som ska kunna definiera sig som öppet och transparent måste en lägsta nivå för att få ut kommunala och statliga handlingar uppnås.

I en allt mer digitaliserad värld krävs dock ändrade rutiner för hur förfarandet kring detta går till. E-offentlighetskommittén föreslår därför att offentliga handlingar som finns i digitalt format också ska kunna lämnas ut som en digital handling. Rätten

att få ut papperskopior på offentliga handlingar utvidgas således till att även omfatta digitala kopior.

Ett sådant förfarande skulle med stor sannolikhet underlätta arbetet inom många offentliga organ samt göra det billigare då tid inte behöver läggas ner på att kopiera handlingar och skicka dem per post. Enligt kommittén medför emellertid brister i de så kallade registerförfattningarna (författningar med huvudsakligt syfte att reglera inrättande och användning av viktigare register inom den offentliga sektorn, till exempel statens person- och adressregister (Spar)) att det för närvarande inte föreligger ett godtagbart skydd mot intrång i enskildas personers integritet om det nu skulle införas en generell skyldighet i lag att lämna ut allmänna handlingar i elektronisk form.

Kommittén föreslår därför att det under en mellantid bör föreskrivas att en myndighet ska lämna ut elektroniskt lagrade allmänna handlingar i elektronisk form om det inte är olämpligt, något som känns som en rimlig kompromiss under en övergångsperiod. Det är dock viktigt att frågan fortsatt utreds så att en grundlig genomgång och bearbetning genomförs av samtliga registerförfattningar. Allt för att säkra den enskilda individens integritet och rättssäkerhet.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remissen ”Allmänna handlingar i elektronisk form – offentlighet och integritet” (SOU 2010:4) hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 20 maj 2010

STEN NORDIN

Bilaga

”Allmänna handlingar i elektronisk form – offentlighet och integritet” (SOU 2010:4), sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Justitiedepartementet har remitterat E-offentlighetskommitténs slutbetänkande till Stockholms stad. I betänkandet redovisar kommittén sitt uppdrag när det gäller utlämnande av offentliga handlingar i elektronisk form m.m. Enligt kommittén bör det långsiktiga målet vara att myndigheter ska ha en i lag reglerad skyldighet att lämna ut allmänna handlingar i elektronisk form, men då detta inte bedöms möjligt att införa nu föreslår kommittén tills vidare att en myndighet ska lämna ut elektroniskt lagrade allmänna handlingar i elektronisk form om det inte är olämpligt. Kommittén bedömer vidare att det inte i nuläget är lämpligt att avskaffa sekretessbestämmelsen i 21 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen enligt vilken sekretess gäller för personuppgift om det kan antas att ett utlämnande skulle medföra att uppgiften behandlas i strid med personuppgiftslagen. Man föreslår dock ett förtydligande.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 april 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Utredningen föreslår, sitt omfång till trots, i sak endast en, ny, bestämmelse samt ett förtydligande i offentlighets- och sekretesslagen.

Enligt 2 kap tryckfrihetsförordningen har den som önskar att ta del av en allmän handling rätt att göra detta antingen genom att myndigheten avgiftsfritt tillhandahåller handlingen på stället eller genom att mot avgift få den utlämnad till sig i avskrift eller kopia. En myndighet är dock inte skyldig att i större utsträckning än vad som följer av lag lämna ut en upptagning för automatiserad databehandling i annan form än utskrift (utskriftsundantaget). I 6 kap offentlighets- och sekretesslagen finns bestämmelser om att en enskild, med vissa undantag, ska få tillfälle att själv använda tekniska hjälpmedel som myndigheten förfogar över för att ta del av upptagningar för automatiserad behandling.

Utskriftsundantagets syfte är att förhindra att utlämnade uppgifter behandlas automatiserat på ett sätt som kan medföra otillbörliga integritetsintrång. Om en sådan risk inte föreligger är myndigheten oförhindrad att lämna ut en handling i elektronisk form, men man är inte skyldig att göra det enligt tryckfrihetsförordningen.

Om förslaget genomförs kommer alltså huvudregeln att vara att allmänna handlingar ska lämnas ut i elektronisk form om sökanden begär det och de inte innehåller sekretessbelagda uppgifter samt det inte finns särskilda förbud mot det eller omständigheter som gör att det framstår som olämpligt. Inom staden, såväl som inom andra offentliga organ, förekommer redan nu att elektroniskt lagrade allmänna handlingar lämnas ut i elektronisk form (tex inkommande eller utgående e-post som utgör allmän handling). Elektronisk hantering av dokument är i de flesta fall både enklare och mer kostnadsbesparande än pappershantering. Ingen avgift tas ut av staden när handling lämnas ut i elektronisk form. Staden tillämpar (enligt Kfs 1996:25) den avgiftsförordning (SFS 1992:191) som gäller för myndigheter under regeringen. Förordningen reglerar inte särskilt avgift för utlämnande av handling i elektronisk form men kommittén föreslår inte någon ändring i den nuvarande regleringen. Då det inte finns någon form för att ”maska” uppgifter i elektroniskt lagrade dokument får inte handlingar som innehåller sekretessbelagda uppgifter lämnas ut elektroniskt enligt kommit-

téförslaget.

Stadens nämndhandlingar finns redan nu tillgängliga via ”Insyn”, e-tjänsterna utökas och utvecklas hela tiden och ett e-arkiv ska inrättas. Att lämna ut allmänna handlingar i elektronisk form, när så inte är olämpligt, är i linje med stadens arbete i övrigt mot en ökad elektronisk dokumenthantering, varför stadsledningskontoret inte har något att erinra mot kommittéförslaget.